

Svenskheten som en urkraft

Att svenskheten är en tillgång att förvalta, däri mynnar Magnus Karavelis essä. Axel Odelberg anmäler.

Nationalismen är inte död. Tvärtom. Varhelst globaliseringen och internationaliseringen drar fram tenderar nationalismen att växa sig starkare. Varhelst människor får möjlighet att odla och utveckla sin nationella identitet så gör de det. Det finns inga synbara rationella skäl för denna strävan. Det är till exempel svårt att se några rationella motiv för provinsen Quebec att söka nationell självständighet. Eftersom nationalismen ändå överlever måste den svara mot fundamentala mänskliga behov.

Saklitteratur

Magnus Karaveli
Blågul framtid
En essä om nationen
och det svenska
Arena, 1997

Ungefär så kan man sammanfatta den grundtes som Magnus Karaveli bygger övriga resonemang på i sin tankeväckande essä *Blågul framtid*. Av den följer bland annat att nationell gemenskap inte kan skapas enbart eller ens huvudsakligen kring rationella intresse-gemenskaper, vilket är vad EU-federalismen försöker göra. Nationell gemenskap kräver starka emotionella inslag. Den bygger på upplevelser av något starkt känslomässigt förenande.

Urkraft som överlever

"Det nationella framstår", skriver Karaveli, "mer som en urkraft än som en konstruktion, som något som trotsar den politiska viljan och kan överleva i det kollektiva undermedvetna under de mest ogynnsamma förutsättningar".

Han ger en rad exempel för att bygga under sitt påstående. Grekland nationella identitet vilar både på arvet från Antiken och arvet från Bysans, trots att de första grekiska

nationalisterna inte ville ha något med det bysantinska arvet att göra och trots att kyrkan inte ville ha något med Antiken och dess avgudadyrkan att göra. Nationalismen är inget politiskt projekt, eller ens politiskt styrbart. Nationalismens vägar har sin egen logik.

Ett annat exempel han anför är utvecklingen i efterkrigstidens och socialdemokratins Sverige. Det är ganska länge sedan det förekom någon medveten nationalistisk indoktrinering i den svenska skolan. Svenska skolbarn har inte på länge uppfostrats till att känna sig stolta över den svenska historien, snarare tvärtom, och man sjunger inte nationalsången i skolan.

Oavsett om man gillar nationalism eller inte så är den en stark kraft som inte kan ignoreras. Den är ett av de villkor all politik måste utgå från.

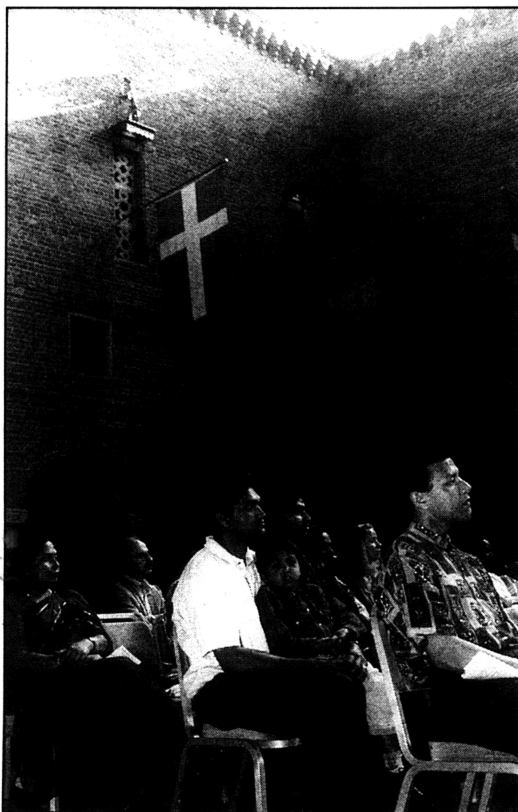
I vissa skolor är det till och med förbjudet med nationella manifestationer eftersom det i en del kretsar ses som ett uttryck för rasism. Inte desto mindre vältrade sig svenska ungdomar i blågul festyra efter den svenska bronsplatsen i 1994 års fotbolls-VM.

En naturlig instinkt

Känslan för det nationella är en naturlig instinkt. Det krävs ingen centralstyrd indoktrinering för att uppväcka den och den kan heller inte beordras bort, menar Karaveli.

Hans kunskaper är stora, hans reflektioner och resonemang är ofta bestickande och han formulerar sig väl. En viktig slutsats man kan dra av det han skriver är att oavsett om man gillar nationalism eller inte så är den en stark kraft som inte kan ignoreras. Den är ett av de villkor all politik måste utgå från.

Karaveli betraktar nationalismen som ett i huvudsak positivt fenomen. Att nationalismen understun-

Nya svenskar. Medborgarceremonin i Stockholms stadshus. Svenska flaggens dag 1992 – ett steg i rätt riktning. Idén var hämtad från Förenta staterna. (Foto: Lars Nyman)

dom tar sig aggressiva och självdestruktiva uttryck, senast i det forna Jugoslavien, är inte ett argument mot nationalsångssjunga, firande av nationella högtider eller andra former av uppslutning kring och hyllande av nationen. Nationalismen skänker det minimum av social och politisk sammanhållning som krävs för samhällsfreden menar Karaveli, och skyller elitens fallskärmar, absurda styrelsearvoden och ekonomiska förmåner på försvagad nationell gemenskaps-

känsla. Personer på höga poster känner numera större samhörighet med sina motsvarigheter i andra länder än med sina egna landsmän.

Resonemangen kring nationalismen upptar första hälften av skriften 130 sidor. Därefter följer ett kapitel om den svenska nationalismens uttryck och varför den utvecklats som den gjort under 1900-talet. Karaveli förklarar med den segrande arbetarrörelsens behov av att skapa en egen, mindre militäristisk nationalism än högerns. Därför ersattes gamla nationella hjältar som Gustav II Adolf och Karl XII med folkhemshjältar som Per Albin, Gustav Möller och Tage Erlander och den svenska historien fick ta sin början då August Palm trädde in på scenen.

Vittrade fundament

Numera är dock den tid förbi, menar Karaveli, då svenskhet kan vara synonymt med socialdemokrati. Dess bärande fundament, neutraliteten och folkhemmet, har vittrat sönder. Därför söker svenskarna efter nygamla nationella symboler, vilket förklarar upplageframgångarna för de populärhistoriska författarna Herman Lindqvist och Peter Englund. Fast sanningen är att både Englund och Lindqvists upplageframgångar föregick såväl Berlinmurens som folkhemmets fall. Om nu folkhemmet verkligen har fallit. Men det är en detalj.

Iakttagelserna kring nationalismen i allmänhet och den svenska i synnerhet bäddar för ett avslutande resonemang kring invandring och mångkulturalism. Den politiska eliten i Sverige är skeptisk till nationalismen och gillar det mångkulturella. Med Karaveli är det tvärtom. Han tror inte på mångkulturalismen. Den underminerar nationalstaten. Han tror heller inte på europeisk överstatlighet.

Eftersom det är politiskt korrekt att bejaka det mångkulturella, och varje annan hållning reflexmässigt brukar klassas som rasistisk och främlingsfientlig, riskerar Karaveli att inte bli tagen på allvar i debatten. Möjligen kan hans invandraraktande efternamn rädda honom undan detta öde.

Personer på höga poster känner numera större samhörighet med sina motsvarigheter i andra länder än med sina egna landsmän.

Under alla omständigheter är han varken rasist eller fientlig mot invandrare. Han är bara fientlig inställd till den förhållande svenska invandrapolitik vars mål är att hjälpa och uppmuntra invandrare att odla sin särart.

Invandrapolitikens mål bör istället vara integration. Invandrare ska uppmuntras att bli svenskar på samma sätt som judiska och baltiska flyktingar en gång snabbt assimilerades. Då kommer muslimer i framtiden inte att väcka mer uppseende i Sverige än judar gör idag. Moskées kommer inte att framkalla mer adrenalin bland svenskhetens försvarare än en synagoga.

Det officiella Sveriges gullande med mångkulturalismen är ett barn av 1968. Innan dess ansågs det nära nog självklart att folk som flyttade till Sverige skulle bli svenskar. Men då tillsattes en invandrarutredning som gjorde upp med försvenskningstanken. Mångkulturalismen ansågs mer demokratisk.

Mångkulturalism sår split

Den inställningen är alltför förhållande även om den senaste invandrapolitiska betänkandet "Sverige, framtiden och mångfalden", som kom 1996, inledningsvis slår fast att "Målet är ett integrerat samhälle". Ty längre in i texten står det att politiken i ännu högre grad än tidigare måste ta hänsyn till "den etniska, kulturella och sociala mångfalden i samhället". Integrerat fast mångkulturellt så att säga!

I Karavelis ögon är mångkulturalismen destruktiv såväl för invandrarna som för de infödda svenskarna. Den drabbar invandrarna med utänförskap medan svenskarna känner sig hotade och invaderade. Han vill ge invandrarna kodnyckeln till den svenska kulturen. Det kan aldrig vara fel.

När skiftar vi årtusende?

Oron växer inför millennieskiftet, noterar Ulf Jönsson. Men när inträffar det?

Aldrig har så gruvliga över-svämningar inträffat i Värmland som just nu, aldrig har luften surrat så av kometer och aldrig har tidpunkten varit lämpligare att lifta iväg med dem. Rolf Ekelund i Klippan påpekar i Ny Teknik att det råder förbistring om när det beramade millennieskiftet äger rum: den 31 december 1999 eller den 31 december 2000? Tar vi oss av dagen för tidigt och blir liggande ett år kommer inget rymskepp att ta upp oss, åtminstone inget som vi har lust att åka med.

Jesus var 32 år då han föddes och vi har med marginal passerat det magiska ögonblicket som med gällande kalender bör ha inträffat natten till den 25 december 1968 eller 1969 (med den gamla julianska en dryg månad senare). Jesu födelse är inte längre tideräkningens startpunkt utan en teoretisk tidpunkt T. Den första dagen i denna (teoretiska) tideräkning är den 1 januari. Är noll? Är ett? Av någon anledning kan vi inte tänka oss den nollte dagen i den nollte månaden, men tydligen det nollte året.

Ekelund tror att det beror på att vi räknar ålder som på den neolitiska tundra, antalet genomlevda somrar. Ett år är man när man överlevt ett år. I områden med behagligare klimat, Söderhavet till

exempel, är man ett år det första levnadsåret, två det andra och så vidare.

Det decimala positionssystemet är också föreliggande: talen 20 till 29 tycks höra till samma dekad för att de börjar med en tvåa. Men tredje dekanen omfattar talen 21-30. Den första dekanen är 1-10.

Alltså bör vi fira det nya millenniets ankomst den 31 december 2000 (eller, om vi envisas, den 30 november 1999). Tjugohundratalet börjar visserligen den 1 januari 2000 men det 21:a århundradet först den 1 januari 2001.

Det är hög tid att räkna på saken. Vår Herre har överlägsna utredningsresurser och Hans beslut är fattat.